

DalsgrendaNyheter

Dalselv IL e b est!

Søndag 6 november gikk startskuddet for  rets konkurranse av "Klubben i mitt hjerte" konkurranse. Dette er en landsomfattende konkurranse, som ganske enkelt går ut på   stemme fram ditt lag på internett. Vinneren ville få utstyr for 75000 kr.

Helt fra begynnelsen av hadde undertegnede funnet ut at dette skulle vi klare siden Hemnes IL vant i fjor. Og Hemnes er jo ikke så stort eller.....? Et par tre hundre stemmer burde jo rekke. Det skulle snart vise seg at jeg var litt vel optimistisk på akkurat dette punktet.

Etter at jeg hadde funnet ut hvor man kunne stemme, durte de første sms'ene ut fra Fagermoveien 80, budskapet var enkelt, stem på Dalselv IL. Ps Hemnes IL vant i fjor. Trenere og foreldre i Dalselv IL, venner og familie, ble syselsatt. Alle fikk beskjed om hvor de kunne stemme og om   stemme både hjemme og på arbeid.

Dagen etter var det skoledag og utstyrt med bærbar PC og videokanon fikk ungene opplæring i hvordan de kunne stemme. Jeg velger   kalle dette IKT i skolen. Spennende var det i alle fall. Vi kunne nemlig se hvor mange stemmer både Dalselv IL og Hemnes IL hadde.

Tirsdag var vi ute med lapp i postkassene, der vi anmodet folk om   stemme på Dalselv IL.

Torsdag gikk det ny lapp ut i postkassene. Denne gangen med fullstendig oppskrift på hvordan man kunne få til   stemme. Mange hadde nemlig ikke fått det til. Det ble presisert n r konkurransen gikk ut på dato, vi hadde nemlig bommet med en uke på den første lappen, og folk ble oppfordret til   engasjere familie og venner.

Ungene på fotballen ble også bedt om   ringe tanter og onkler, besteforeldre og "guforeldre", det var jo tross alt snakk om 75 000 kr.

Tirsdag 15 november forsvant tallene fra nettet. Vi l  da ca 80 stemmer foran Hemnes og 150 stemmer foran NTNUI Dragvoll. Onsdag fikk vi beskjed om at Hemnes drev og mobiliserte. Det ble

mange sms'er att og fram og gamle dalsgrendv ringer og klassekamerater ble satt i sving. Torsdag ble det skikkelig nervepirrende da vi så at NTNUI hadde gått forbi Hemnes, men det var bare   vente og se og håpe på det beste.

Fredag ca kl 13.00 fikk Stein beskjed fra Dagbladet. Dalselv hadde vunnet!!!! Jeg må få si jeg var glad det var over. Vi vant med hele 2158 stemmer, 81 stemmer foran nummer 2, som var NTNUI Dragvoll. Hemnes var på 3 plass hele 800 stemmer bak.

De tre siste dagene hadde Dalselv IL h vet inn mellom 1200 og 1300 stemmer. Det er over det dobbelte av det

forts. neste side

Innholdsfortegnelse

• Klubben i mitt hjerte

• Lars Mjau-k ta fra Fisklausvatnet

• Julefeiring i gamle dager

• Julegrantenninga

• Annonse - salg av drakter

forts. fra side 1

vi klarte på de 10 første dagene. Jeg må virkelig få skryte av klubben vår, ALLE sto på. Både unger og foreldre. De fikk folk til å stemme på Dalselv IL i hele Norge, ja det kom faktisk inn stemmer fra nesten alle verdensdeler. Tromsø, Kirkenes, Trondheim, Bodø, Oslo, Svalbard, Sverige, Australia, Amerika, Danmark og Singapore er noen av plassene/landene jeg vet det ble stemt fra. Og noen må ha stått noe forferdelig på de siste dagene!!

Personlig må jeg få takke både foreldre, søsken, venner og arbeidskamerater. Det var ikke fred å få for noen av dem så lenge avstemmingen varte..

Nå er det sikkert mange som lurer på hva

Dalselv IL skal bruke 75 000 kr til?

Vel, det viktigste slik som jeg ser det er at flest mulig av som er med i Dalselv IL får glede av det. En viktig motivasjonskilde for ungene var "skikkelige matchballer", men det er viktig å huske på at det er mer enn fotball i bygda, selv om det er denne idretten som er mest organisert.

Flere av trenerne har etterlyst nye fotballmål, vi mangler et draktsett til ungene (fotball), og vi er allerede gått ut med et tilbud om overtrekksdresser til de som går på ski. Personlig håper jeg at vi skal kunne slå litt på stortromma, når det gjelder premier på cuprenn, men hva det blir blir i så fall en hemmelighet til premieutdelingen.

Klubben i mitt hjerte og Norsk Tipping

Under en høytidelig overrekkelse fikk Dalselv Idrettslag beviset på at de virkelig er klubben i våre hjerter.

*Rolv Bråthen
fra Norsk Tipping
på Hamaer og
Siv Hege Ersdal.*

Rolv Bråthen fra Norsk Tipping på Hamar kom ens ærend til Dalsgrenda og gratulerte oss med effektiv og god mobilisering. På vegne av Norsk Tipping, Dagbladet, Norges Idrettsforbund og Adidas overrakte han diplom og 2 videofilmer om oppvarming og mental trening til idrettslaget.

En spesiell hyllest ble gitt til Siv Hege Ersdal som har vært primus motor for å mobilisere oss i bygda, alle kjente og ukjente som til sammen gav oss 2157 stemmer av de totalt avgitte 137.000 stemmene. Dette er 1,57 % av alle stemmene og dersom alle disse bodde i bygda er vi pr i dag 2329 innbyggere!

Fra juleheftet "Ranværingsjul" i 1956 er historien nedenfor hentet. Om den er historisk korrekt er vel kanskje tvilsomt, men den kan jo være spunnet på noe som helt eller delvis har skjedd. Jeg har valgt å la historien – med bare små endringer - beholde den språkdrakten den hadde da den kom ut første gang.

Knut M.

Lars Mjau-køta fra Fisklausvatnet

Fisklausvatnet ligger øverst i Vatnadalen. Det er et vatn hvor alle ferskvannsfiskere – både stang- og garnfiskere – går forbi. Det er ikke verd å prøve der, "du kjenn ikkje napp eingong i et slikt myrpjøsk –"

Slik lød det i et gammelt sagn.

På den tid hvorom her skal fortelles, hadde en gammel same sin køte stående der og sine rein gående på Hellerfjellet og i traktene kring Akersvatnet hvor reinmosen sto frodig gråhvit over all ås og rabber.

Lars Mathiassen, så hette samene, men ble i daglig tale kalt Mjau-køte-Lars, for det var folk – enten hestleitere eller jegere fra Andfiskvatn, eller sauleiterte fra Dalsgrenda – som kunne fortelle at om høstkveldene når det var mørkt, og særlig hvis nordvestrokket pep og snøskletta datt ned lik store våte lørvlugger – hadde hørt det låte så forunderlig isende kaldt borte fra Lars si køte.

Akkurat som katte-mjau, hørtes, men med en hatefull sorgens klang.

Derav hadde samene fått sitt klengenavn og køta sitt. Men ingen visste hvor denne mjauingen kom fra – om det ikke var Lars som joiket slik.

Mjau-køte-Lars var en liten mannsling, med kullsvart stritt hår og brunsvarte gnistrende øyne som når han ble sint brant med en svart ild og funklet under buskete bryn.

Det merkelige med denne Lars var at han både i tide og utide kunne dukke opp med en never-skrukke full av den gildeste røye så feit og rund at folk i sin levetid ikke hadde sett maken.

Ingen bumann, verken i Vatna eller i Dalsgrenda kunne i Herrens navn begripe hvor Lars var etter

slik fisk – ja enkelte svor til og med at han kunne "gane" fisken, den forbanna samene.

Men dette var Lars sin store hemmelighet. Kom ikke der -.

Å lure dette ut av han var like fåfengt som å prøve å få en sekk full av skråtobakksrøyken fra kritt pipa hans.

Pengegriskheten hos Lars var stor, men å prøve å by han penger for å få vite hvor han fisket, det var ikke forsøket verdt.

Man helte til den oppfatning at det muligens var et eller annet sted mellom fjella som andre ikke var kjent. Men Lars tenkte vel som så : - Fisklausvatne e mett, og det vil eg ha i fre. Får bumannen veta nokka om det bi det vel tømt for fesk -.

Men så skulle Lars få den største sorg i sitt liv og det villeste hat tennes i hans sinn for resten av hans levetid.

Bumannen oppdager hans hemmelighet.

Det var en vakker solskinnsdag i september. Av og til småregnet det fra klar himmel.

Ferskvannsfisket lakk mot slutt. Bekkene gikk med en dødende brus, nøkken gråt sårt oppunder Ågaforsen. Og Fisklausvatnet lå stille og blank. Men rundt omkring hvor det sto bjørk, speilet den seg rødgul av høstens frodighet i det blåklare vatn.

Oppover viddene, på nordsida av Småvatnan, går to karer bumannskledd med lærrandsel på rygg. Det er Akerriksen og Varulven, kaldt.

Som de går der og jabber og prater, sier Varulven :

- No ska vi bætterjor gå inn åt hain Mjau-køte-Lars og bjo hain på drekkar-kalas i kveld.

Kommet fram til køta er Lars nylig vendt heim fra sin daglige tur etter reinen som nå var dradd ned mot Falktindfjellet.

Etter ei stunds prating spør Akerriksen om Lars vil komme en tur nedpå i kveld.

- Dem skulle jussom hold ein haustfest. Øll og brennevin ska du få så mykje du bære ørk før i deg. Men du må ta med deg ulite tørkakjøtt. Jau, Lars skulle komme, og takka så mykje at dem bau han nedover.

Akerriksen og Varulven gikk videre og blunka til hverandre.

- Det sku vær fan så rart om ikkje vi ska lur ut av gamlingen kor hain har gullfisken henne, sier Akerriksen.

- Vent bære tel hain e full nok, mente Varulven.

- Ja !

Og så satte han i å skrike akkurat lik en akerrrikse.

Men Varulven til å gjø så usigelig stygt at det svar-
te i alle haugene.

Kvelden kom. Inne i rorbua på østre enden av
Stor-Vatnan satt fem-seks karer med hver sin karsk
i handen, deriblant Varulven, Akerriksen og noen
nybrytere fra Dalsgrenda og Vatna.

Praten gikk het og fort, det kunne en forstå av
endel tomme kagger under benken.

- I kveld ska det bi heit åt Mjø-køt-Lars'n,
sier Sørteigen.

En sint mumling hørtes rundtom.

Da med et kom en fykende inn gjennom døra,
med næverskrukke hengende i rem over aksla, et
reinkjøttlår i handa, firkantet lapphue av blått tøy
med rødt band, grå reinsdyrkoft, gammel og slitt.
Det var Mjau-køt-Lars.

- Du kjem seint i kveld, Lars. Varulven ser
bortpå han.

Ute var det mørkt.

Lars slenger kjøttlåret fra seg, næverskrukken
henger han på en treknagg på veggen, laget av en
rot.

- Eg begynn å bi gammel no, sir du.

- Ja, sier Akerriksen og ser fult bort på han,

- det veks snart reinmose på deg.

Da ler de omkring.

Men Lars verdiger han ikke svar. Siger bare framtil
mens han ser grådig på øl og brennvinet.

Snart er han godt sullan, sjabber og greier ut på
samisk.

Kniver kommer fram og kjøttlåret vederfares rett-
ferdighet. Men ikke nok med det, Lars huker tak i
næverskrukken og haler opp den ene store, feite
røie etter den annen.

- Ska vi steik fesk ?

Han småler i skjegget.

- Nei, du store under, før fesk ! ropes det.

- I hæliske, kor ha du fått dem henne ?

Lars bare tier og holder kjeft.

Ut på natten tegnet det til å bli det fineste fiskevær
av verden. Og rett som de satt tok Lars næver-
skrukken, takka for seg og la på dør.

Akerriksen puffa borti Varulven og sa :

- No lur vi ætter hain !

De to gikk ut og så Lars kute Skraveldalen opp. De
etter og fulgte helt fram til køta hvor han gikk inn.
Han kom en stund etter ut igjen, tok sin fiskestang
som lå over taket på køta og småsprang ned mot
vatnet.

Varulven og Akerriksen reiste seg uvilkårlig, ble
stående og se dumt på hverandre.

Lars ante fred og ingen fare, setter seg på en stein
og slenger uti. Det høres et plask – de to bumenn
som står attom et kjerr skjønner at det er søkke på

snøret og måper av forundring.

Men samtidig forstår de, forstår hvor Lars
Mathissen fra Fisklausvatnet henter den vidt
bekjente fjellrøie.

De snur og trasker nedover, tause og undrende.

Men Lars fisker videre i dulgt halvmørke og sleng-
er opp den ene røie etter den annen på ti – tolv
merker.

Akerriksen og Varulven har aldri i sitt liv hatt bedre
fart i fjellet enn denne gang. Skraveldalen ned for
de som to udyr, småstein spratt under komagene.
Og like inn i rorbua kom de fykende. To brennster-
ke karsker måtte de ha for å finne pusten.

- Nå ? hørtes det.

Varulven åpnet kjeften og fortalte hva de hadde
sett.

Forundringen ble stor da de fikk å vite hvor Lars
fisket. Det ble reit forvirring. Ingen ville tro det.

- I Fisklausvatnet synes ailler et levanes
kræk, ikkje et hopp eingong !

Endelig bestemte gubbene seg for å dra oppover.
Det var i grålysningen. Metmark ble gravd, enkelte
fant små frosk for å sette på kroken.

Kommet til Fisklausvatnet kjennes svale vindgufs
fra sør, men over vatnet lå luften tyst og mystisk.
Men Lars satt ikke lenger på steinen.

Sørover mot Gardsaven hørtes en loms nattkalde
skrik : Gakk-å-rak.

En halv times tid holdt karene på i mistroisk still-
het. Da hørtes et hyl, blandet med undring.

Knut Nysveen drar opp den første røir på 15 mer-
ker. Og så slenges der fisk opp på land, slag i slag,
så lenge de orker å sitte.

Bumennene kom seg ikke av sin forbauselse før
de hører skingrende skrik skjære gjennom luften.

Det var Lars. Han sto med armene i været oppå
Gardsfjellet, opphisset og skjelvende.

- Satans bumainn ! skrek han. Eg ha feska
i vatnet aill mi ti, - men om huinner år ska det
krala av små-mort.

Dermed ble han borte, for bestandig. Folk fra Tärna
som siden har truffet ham med sin rein, fortalte at
han var arg og ilsk, og tålte lite bumannen.

I dag går fiskeren gjerne Fisklausvatnet forbi. Det
er ikke verdt å prøve der. Vatnet er overbefolket av
små, mager fisk som ingen vil ete.

Når skal bumannen heve Lars Mathissens spå-
dom, slik at dette store, pene vatnet blir det gode
fiskevatn det engang var ?

Dalselv Barnegospel

Dalselv Barnegospel.

Torsdag annenhver uke er det fullt liv på skolekjøkkenet. Ettersom klokka nærmer seg 6, fylles halvsirkelen med stoler opp. Små og store. Noen kommer forsiktig inn og ser etter en ledig stol. Andre mer ramler inn og slenger seg ned i lag med dem som har holdt av ledig plass.

Det prates, hviskes og flires. Noen sjekker at de har alle sangene i permen sin. Andre elsker å tegne på tavla. En gang stod det: **VELKÅMMENDEL GOSSPEL !**

Ja visst er det fullt liv når 25-30 skjønnere unger fra 1. til 7. klasse samles til gospeløvelse.

Kurt Magne Almli, Roger Sjønes, Heidi Sjønes Pedersen og Ståle E. Pedersen har flyttet på en masse stoler og bord og forvandlet skolekjøkkenet til et øvingsrom.

Et bord er dekorert med stearinlys, duk og en åpen bibel. Når bass og gitar er stemt etter pianoet og barna har roet seg ned, starter øvelsen. Noen ganger er det lite lyd å få ut av koret. Andre ganger tar det helt av! Men uan-

sett låter barnestemmer vakkert. Siden det er et gospelkor gir vi rom for de gode, viktige fortellingene fra bibelen. Stearinlyset tennes og Heidi eller Ståle formidler det glade budskapet om Jesus. Etter en kort pause samles vi rundt bordene til saft og boller. Og Heidis boller er nok veldig gode for mange har spurt etter oppskriften! Så er klokka plutselig 7 og det er på tide å avslutte nok en gospeløvelse.

Det vi har øvd på vil vi jo også opptre med. Som regel blir det på en familiegudstjeneste i hvert semester. Og hver høst har vi fått synge julen inn på julegrantenninga på skolen.

Vi som driver dette arbeidet er glade for å få være sammen med barna på denne måten. Og vi er takknemlige for at foreldrene sender sine barn til oss slik at det er mulig å ha et gospelkort i bygda.

Ståle E. Pedersen

Julefeiring i gamle dager

Feiringen av jul i gamle dager var nok mye annerledes enn i dag. Virkelig julestemning blir borte med det kommersielle preg hvor handel og salg blir det primære. Nå starter man i oktober måned med julebord og juledekorasjoner i butikkene og maser og stresser så når julaften kommer er man helt utslitt. Før var det mer ro og mer høytid. Rent og pent måtte det være og god mat og drikke. Det ble brygget øl, laget pølser, lammerull og bakt minst sju sorter kaker.

Ingen skulle gå ut av en heim i jula uten å ha smakt på kakene for eller hette det at man "bar ut julen"

Vanligvis var det husverten som pyntet jule-treet og i de fleste heimer var det i stua som bare ble brukt ved høytider og spesielle anledninger at jule-treet sto.

Dette var et resultat av sparsomhet, kjøkkenet var oppholdsrommet. Når jule-treet var pyntet og risengrøten kokt samlet husets folk seg i stua og det ble høytid og julestemning. Med stearinlysene tent i jule-treet kom det inn en egen atmosfære. I en del heimer ble også jule-evangeliet opplest.

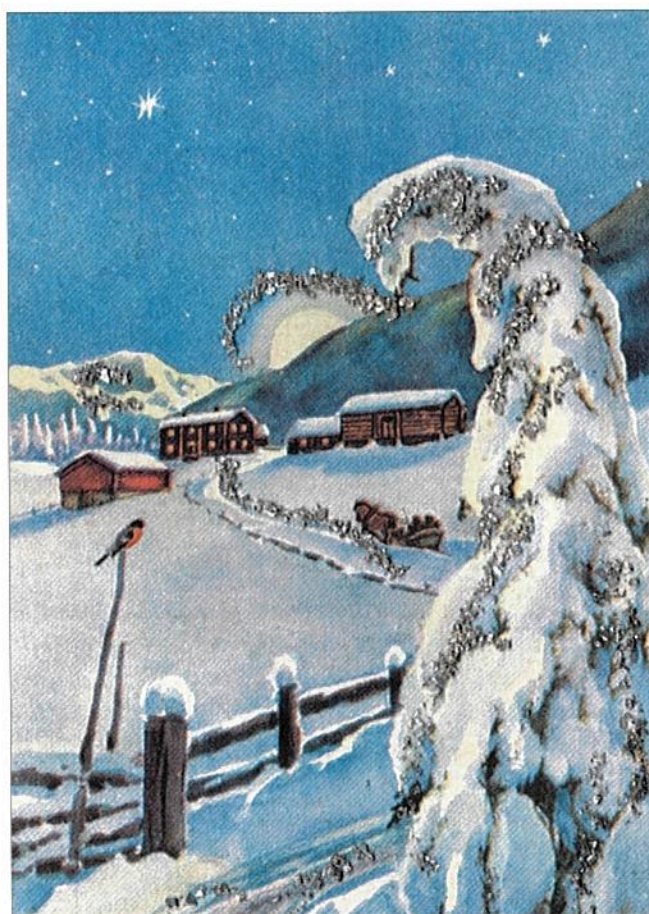
Etterpå var det utdeling av julegaver som besto seg for det meste nyttige ting som votter, luer, strømper, lugger og sokker. Julaften var en fin opplevelse men derimot første juledag var den rene torturen for en aktiv barneflokk. Det var forbud mot å vise seg ute bortsett nødvendige ærende på ute-doen.

Det var tradisjon og det måtte man ha respekt for. Heldigvis er det historie. "

Mellomjula ble brukt til besøk av slekt og venner – og gjensitt.

Og så gikk man julebukk i nabolaget.

Erling Michalsen

Julegrantenninga 1. søndag i advent

Tradisjonen tro feiret vi tenning av julegrana på samfunnshuset. Dalselvkorpsset startet ut ved selve tenningen og var for anledningen kledd i

kledelige nisseluer. Korpset fortsatte så inn før gospelkoret overtok med sin flotte sang, sågar med solist og duett-sang. Flott av bygda har både korps og gospelkor!

Knapstad hold også andakt og minnet oss på julebudskapet.

Under et slikt arrangement er det helt naturlig at vi får kjøpt god mat og god drikke slik at arrangøren kanskje kan få noen kroner til overs for sine videre aktiviteter.

Dalselv Idrettslag 1945 – 2005

(Fortsettelse av Herlov Øverdals foredrag)

Som sagt protokoller fra 62 til 85 er borte så det som har skjedd i denne tiden er basert på historier og enkelte skriv.

Hva har så laget drevet med i 60 år

Oppstarten var i etterkrigstiden ,og da som sagt, alt av idrettsmateriell var mangelvare, ble det selvfølgelig satset på en del idretter der det ikke trengtes bane eller spesielt utstyr, og da var det naturlig at ski, terrengløp og, selvfølgelig svømming, ble noe av det de satset på.

Svømming

Her ble det allerede første året innkjøpt merker og svømmetrening iverksatt fra dag en. Svømmearena var nede ved høgklubben. Etter iherdig trening hele sommeren tok faktisk 23 gutter og 7 jenter svømmeknappen i 1945

Første sjef i gruppen var Gunvar Wie. Fra protokollen leser vi Sitat 14/8 45 sak 7 svømming " At det straks må settes i gang arrangement slik at en kunne utnytte årstiden og godværet.

Ved akklamasjon valgtes, Sneen og O Evensen til oppmåling av svømmebane. Det ble bestemt at svømmeknappen kunne tas hver kveld fremover, det ble også gitt tilslutning til at barn under 12år får knappen etter 100meter. Enstemmig vedtatt. Kan ikke i noen steder senere se at det har vært organisert eller tatt svømmemerker i Dalselv, men det kan selvfølgelig ha skjedd.

Friidrett

Det ble også allerede i 45 sendt lag til Mostafetten. Her stilte Aksel Vassdal, Eilif Nerdal , Harold Wie, Georg Forsbakk; Olaus Forseng og Olav Evensen.

Laget kanskje største prestasjon kom kanskje også på friidrettsfronten da de i 1950 vant helgelandskrets pokal for beste tremannslag i terrengløp. Og prestasjonen ble ikke mindre da de tok pokalen til odell og eie, seier tre år på rad, her i Dalselv. Da kapret idrettslaget 2-3 og 4de plassen.

Deltakere på tremannslaget var Eilif Nerdal, Georg Forsbakk og Eilif Forsbakk. Fra årsberetningen for 1950 er dette kalt " en prestasjon som setter spor etter seg".

Dette arrangementet var det første store sommer arrangement som ble avviklet i Dalselv og det er med litt undring jeg leser i protokollene der de planlegger mesterskapet at det er utnevnt egen bademester og to bademesterassistenter i forbindelse med løpet.

Hva i all verden er dette?

Finner også under planlegging av Falktinnrenn at det er egne bademestere og assistenter utnevnt.

Bademesterassistenten har fått som oppgave og bringe til veie vaskevannsfat. Sitat fra protokoll 16/5/50

"Per Johansen og Bjarne Nordvang ordner med fem vaskevannsfat hver som de kan hente til kreti og peti"

Under planlegging av ett av Falktinnrennene oppfordres lagets medlemmer til å ta med vaskevannsfat slik at laget kan låne under løpet.

Jeg ringer Per Monsen som har vært bademesterassistent under falktinnrenn.

"-Åja har eg vært det det må no var før mi tid "svarer han. Han husker imidlertid på hva dette gikk ut på. Det var å varme vann og holde rede på vaskevannsfat slik at slitne og svette idrettsmenn kunne få vaske seg under armene før de dro heim.

Eilif Nerdal blir også i tillegg kretsmester i terrengløp individuelt to år både på Nesna og under løpet på Bjerka.

Friidretten i Dalselv ser etter dette ut til å stoppe mer eller mindre opp kan ikke finne notater eller skrifter der vi gjør sprell på denne fronten. Vi er nå kommet til 1951.

fortsetter i neste nr.

Dalsgrenda Bygdeutvalg

Oddmund Andersen
Innigarden 23
8617 Dalsgrenda

infoansvarlig

Telefon: 75 16 46 59

E-post:
bygdeutvalget@dalsgrenda.no

Flaskeinnsamling

Dalselv IL's småguttelag hadde flaskeinnsamling i slutten av oktober. De fikk flasker for godt og vel 5000 kr og takker for støtten. Ny flaskeinnsamling vil bli foretatt fredag 6. januar. Pengene skal gå til Norway Cup tur til sommeren.

Siv Hege Ersdal

*Bygdeutvalget
ønsker alle
en god jul og et
godt nytt år !!*

Kjøp & Salg

SALG AV DRAKTER

I forbindelse med at idrettslaget vant konkurransen "Klubben i mitt hjerte", vil det bli mulig for de ungene som bare er med på ski, å få kjøpt Dalselv IL overtrekksdresser.

Dressene vil koste 300 kr.

Voksne som vil kjøpe dress med Dalselv IL på ryggen må betale **kr 530**. Dressene er for øvrig vindtett med for.

Vanlig utsalgspris er fra ca 700-900 kr.

Størrelsene er 128, 140, 152, 164, 176,
S, M, L, XL, XXL, XXXL.

Bestilling foretas hos
Siv Hege Ersdal Tlf 751 64841.

Snarest!

